

ÖZEL SEYMEN EĞİTİM KURUMLARI

DARICA AYŞE SEYMEN YERLEŞKESİ

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

SINIRLARI TANIMANIN İLK BASAMAĞI: SORUMLULUK VERMEK REHBERLİK VELİ BÜLTENİ

Sayın Velimiz,

Sorumluluk vermenin önemini içeren bu bültenimizin siz değerli velilerimiz için faydalı olmasını diliyoruz.

Rehberlik Servisi

Sorumluluk vermek, çocuğunuzun küçük yaşta sınırlarla tanışması için kullanabileceğiniz en etkili yöntemdir. Çocuğunuza sorumluluk duygusu kazandırmanız, onun kendi ayakları üstünde duran bir birey olarak yetişmesini sağlar.

HATIRLATMA

Aşırı korumacı çevrede büyüyen, her sorunu anne babası tarafından çözülen, kendi kararlarını kendi alamayan çocukların en belirgin özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- ➔ **Düşük özsaygı ve yeterlilik duygusu**
- ➔ **Bastırılmış kişilik**
- ➔ **Karar vermekte zorlanan**
- ➔ **Sorun çözme becerisi gelişmemiş**
- ➔ **Daha iyiyi yapma ve çabalama isteği düşük**
- ➔ **Aileye bağımlı**

Çocuğa sorumluluk vermede bir yaş sınırı yoktur. Ancak bu konuda iki noktaya dikkat etmelisiniz. **Yaşına uygun görev ve sorumluluklar seçmemeniz**, çocuğun kendini yetersiz hissetmesine neden olup özgüvenini sarsabilir. Olumsuz sonuçlarından çekinerek **çocuğun görev ve sorumluluğunu sizin üstlenmeniz** ise çocukta her hatasının sizin tarafınızdan kapatılacağı izlemine uyandırabilir.

"Ben bunu yapabilirim!" demek ve bunu keşfetmek, kuşkusuz çocukluğun en büyük zevklerinden biridir. Çocuğun görev duygusuyla değil de gelişmesinin ve

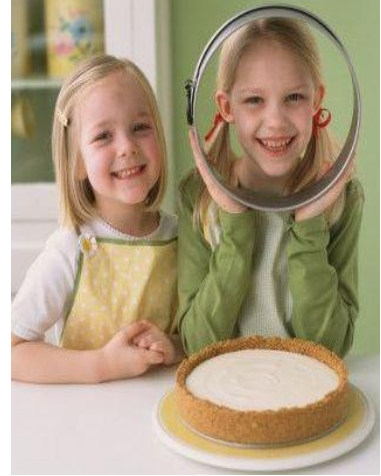
olgunlaşmasının bir sonucu olarak, bir takım işler başardığının anne ve babası tarafından ona hissettirilmesi çocuğu mutlu kılacaktır. Kendine güveni artan çocuk sevinç çığıllıkları atar, "Ayakkabılarımı bağlayabiliyorum!" "Masayı toplamaya yardım edebilirim!" Bu örnekler bize gelişim sürecinde "**yetenekler**"in "**sorumluluk alma**" ile ne kadar bağlantılı olduğunu gösteriyor. Bu tecrübeler çocuğa büyük bir zevk, mutluluk ve onur verir, ancak çocuğun gelişmeye devam etmesi için çaba göstermesi zorunludur.

Çocuklar geliştikçe, tercihleri aileleri tarafından yapılır, tüm kararlar yine onlar tarafından alınırsa, çocuklara hiçbir sorumluluk yüklenmez ve onlardan hiçbir şey beklenmezse, burada bir tehlike var demektir. Çünkü böyle bir tutum çocukların diğer insanlara bağımlı olarak yetişmesine neden olacaktır. Başka bir deyişle, birey olma duygusunu yeterince tadamayan, yaşlarının gerektirdiği yeteneklere sahip olmaktan yoksun ve sorumluluk almaktan kaçan

çocukların yetişmesine neden olacaktır. Çocuklardan çok fazla şey beklenmesi de doğru değildir. Kapasitelerini aşan istekler, çocuğu pasif olmaya iter. Yenilgi ve yetersizlik hisleriyle boğuşan çocuk, hiçbir zaman birey olmayı öğrenemeyecek ve sorumluluk almaya cesaret edemeyecektir.

Aileler çocuktaki yetenekleri ve sorumluluk alma duygusunu besleyecek olanaklar yaratmalıdır. **"İtaat etme"** yerine **"birlikte çalışma"** önem verilmesi gereken bir değer olarak vurgulanmalıdır. Olaylarla sonuçları arasındaki sebep - sonuç ilişkileri çocuğa öğretilmeli, aileler içinde sağlıklı bir insanın gelişebileceği güvenli bir çevre yaratmalıdır. Çocuklar kabul gördükleri bu çevrede birbirlerine güvenmeyi ve saygı duymayı daha rahat öğrenirler.

Aileler ayrıca çocuklarına her konuda **yaşlarına uygun** seçenekler ve sorumluluklar sunabilmelidir. Mesela çocuğa ev işlerinin düzenlenmesine katkıda bulunabileceği sorumluluklar verilebilir. Böylece çocuk ailenin bir üyesi olarak kendini önemli hisseder. Çocuk başarılarından dolayı kutlanmalı, sorumluluk aldığıında övülmelidir. Anne-baba çocuğunun yeteneklerine ve değerlerine inanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki; sorumluluk alma, birey olma ve olgunlaşma ancak ve ancak değer olarak kabul edildiğinde ve amaç olarak seçildiğinde gerçekleşebilir.

SORUMLULUK KAVRAMININ KAZANDIRILMASINDA EVDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR:

- ➔ Çocuğunuzun sorumluluklarını belirlemesine yardımcı olabilir, sorumlulukları üzerine konuşabilirsiniz. Çocuğunuza hangi işlerden sorumlu olacağına karar vermesi için **fırsat verin**.
- ➔ Belirlenen sorumlulukları (anne-baba-çocuk) listeleyip herkesin görebileceği bir yere asabilirsiniz, çocuğunuz arzu ederse **kendi sorumluluklarının resmini** yapabilir.
- ➔ Çocuğunuzun her yardımcı oluşunda **olumlu geribildirim** verin. Amacınızın; bu işlerle çocuğunuza kendini gösterme ve bir iş başarmanın gururunu yaşama fırsatı vermek olduğunu unutmayın.
- ➔ İşler sizin istediğiniz kadar iyi yapılmadığında üzülmeyin. Çocuğunuzun denediği için gurur duyması ve **tekrar deneme cesaretini taşıması** daha önemlidir.
- ➔ Çocuğunuzu dinleyin. Eğer işlerini yapmakta güçlük çekiyorsa, **nedenini bulun** ve onun bu sorunu çözebilmesi için **yardım edin**.
- ➔ Her hafta sonu "**sorumluluklarımız**" toplantısı yapabilir, toplantıda yerine getirilen veya getirilemeyen sorumluluklar üzerine konuşabilirsiniz.

